

Oslo 13.12.19

Høring – alderspensjon til tidligere mottakere av uføretrygd

Samarbeidsforum mot fattigdom i Norge (SF) består av et landsdekkende nettverk av 13 organisasjoner med bred og verdifull erfaring som brukere av velferdstjenestene. Forumet representerer mennesker som lever med vedvarende dårlig økonomi, og har en visjon om et Norge uten fattigdom og sosial ekskludering.

Vi viser til forslag om regler for uføres alderspensjon, som ble sendt på høring 17.09.19. SF er ikke enige i premissene departementet legger til grunn i sitt høringsnotat og begrunner dette i vårt høringssvar:

Forslaget innebærer at alderspensjon til uføre født 1954 og senere skal levealdersjusteres på lik linje med alderspensjon til arbeidsføre, samt at skjermtillegget som har blitt innvilget til uføre i årskullene 1944 -1953 ikke videreføres for yngre årskull. Dette da alderspensjon med dagens skjerming fra levealdersjusteringen vil bli høyere enn pensjonen til yrkesaktive som velger å gå av når de er 62.

Ifølge departementet viser dette at det ikke har vært behov for et skjermingstillegg for uføres pensjon for årskullene som så langt har vært omfattet av ordningen. Derfor konkluderes det med at dagens skjermingstillegg ikke bør videreføres til fremtidige årskull. Departementet understreker også at det er «viktig at alderspensjonen en oppnår etter et langt yrkesliv ikke blir betydelig lavere enn den man vil kunne motta som uføretrygdet» (side 24). I kjernen av begrunnelsen ligger dermed også arbeidslinja. Problemet med denne begrunnelse er at den sammenligner arbeidsføre og uføretrygdede. Uføre kan ikke jobbe og kan dermed ikke opparbeide seg de samme rettighetene som arbeidsføre. De har derfor ikke muligheten til å tilpasse seg levealdersjusteringen i pensjonssystemet, slik arbeidsføre kan ved å jobbe lengre.

I vurderingen tas det heller ikke høyde for at årskullene som hittil har gått av med pensjon med skjermingsordningen, har hatt en stor del av sin pensjonsopptjening i den gamle folketrygden. Dessuten har levealdersjusteringen blitt innfaset gradvis. Det betyr at nye årskull av uføre sannsynligvis vil rammes langt hardere av levealdersjusteringen etter hvert som arbeidsføre står lengre i arbeid. Det siste påpeker departementet selv øverst på side 28, uten å se det inkonsekvente i at det foreslås å ikke videreføre en ordning som fyller et behov som forventes å øke ytterligere.

Det å være i *kategorien* ufør er å leve i en sårbar situasjon hvor helsetilstanden begrenser mulighetene til deltakelse i arbeidslivet. Ut fra høringsnotatet oppleves det som at departementet tror at uførhet er noe en velger ut fra økonomiske vurderinger. Videre forutsetter vi at departementet er kjent med hvor vanskelig det er å få innvilget uføretrygd etter fylte 62 år. Og at sannsynligheten for at noen som ønsker seg tidlig avgang kan «hoppe over» på uføretrygd for å oppnå bedre pensjonsbetingelser, er forsvinnende liten.

Mange uføre erfarer å ha dårlig økonomi gjennom hele eller deler av livet. Dårlig helse innebærer ofte høye utgifter til behandling, medisiner og tilrettelegging. Å leve med uhelse er svært kostbart. Å ikke videreføre skjermingstillegget vil, slik vi ser det, ramme de uføre som har minst og de som sliter mest helsemessig.

Med vennlig hilsen

Samarbeidsforum mot fattigdom i Norge ved

[Aleneforeldreforeningen](#)

[BibiAmka](#)

[Bikuben – brukerstyrt senter i Nord-Norge](#)

[Bydelsmødre](#)

[KREM – Kreativt og mangfoldig arbeidsliv](#)

[Leieboerforeningen](#)

[LIN-Likestilling, Inkludering og nettverk](#)

[MARBORG](#)

[Stiftelsen Rettferd for taperne](#)

[Spillavhengighet Norge](#)

[RIO-Rusmisbrukernes Interesseorganisasjon](#)

[Velferdsalliansen EAPN Norway](#)

[Wayback – livet etter soning](#)

[Batteriet – Kirkens Bymisjon Oslo, Sekretariat for SF](#)